

PRAKTIJKCENTRA BESTENDIGEN PROEFVELDWERKING

Ook begin juni was de vele regen al gespreksonderwerp nummer 1 tijdens ons bezoek aan de proefvelden van het Departement Landbouw&Visserij (Dep. L&V). Wij bezochten de proefvelden bij de familie Roosens in Nieuwenhove. – *Patrick Dieleman*

Annie Demeyere, coördinator van het Team voorlichting Akkerbouw, lichtte de organisatie toe. "Ondanks de beslissing dat de dienst voorlichting zelf geen proeven meer mag uitvoeren, zijn we er toch in geslaagd de proefveldwerking op dit proefbedrijf te laten doorgaan. Dit was alleen mogelijk dankzij de extra inspanningen van de verschillende praktijkcentra, met name het Landbouwcentrum Granen, de Bodemkundige Dienst voor de granen, het Landbouwcentrum voor Voedergewassen, de proefhoeve van Bottelare (UGent) voor de maïs, het PCA, Inagro en de Bodemkundige Dienst voor de proeven in aardappelen. Het Bieteninstituut (KBIVB) verzorgde tenslotte zoals elk jaar de proeven op suikerbieten." Demeyere had wel een speciaal dankwoord voor haar naaste medewerker Eugeen Hofmans, die kon blijven optreden als coördinator en contactpersoon bij het aanleggen en opvolgen van de proeven.

Grasklaver

Het perceel grasklaver werd ingezaaid in september 2013. De opbrengst en kwali-

teit van de 4 tot 5 sneden die jaarlijks mogelijk zijn, worden vergeleken met die van de andere helft van het perceel, waar alleen Engels raaigras werd ingezaaid. Mathias Abts van Dep. L&V lichtte de beleidscontext toe. "De teelt van grasklaver komt niet in aanmerking als stikstofbindend gewas voor de invulling van het ecologisch aandachtsgebied (EAG), omdat dit steeds een reinteelt van vlinderbloemigen moet zijn (rode klaver, luzerne, veldbonen, voedererwten, wikke). Bij de teelt van grasklaver kan je wel een subsidie van de agromilieumaatregel ontvangen (450 euro/ha). Voorwaarde is dan wel dat je een 5-jarige verbintenis afsluit met het Dep. L&V. Bij een perceel met een reinteelt van vlinderbloemigen heb je de keuze: ofwel strijk je de subsidie van de agromilieumaatregel op, ofwel laat je dit meetellen voor invulling van het EAG. Belangrijk is dat je eventueel een deel van de verbintenisoppervlakte kan laten meetellen voor het EAG. In dat geval krijg je de premie alleen uitbetaald voor de resterende oppervlakte, maar heb je voldaan aan je minimumoppervlakte."

Opvallend is de mooie stijging bij het areaal van grasklaver. In 2011 was er 6000 ha grasklaver in Vlaanderen, terwijl dit in 2016 gestegen is naar meer dan 10 000 ha. De stijging zou onder andere het gevolg zijn van de subsidie en van het feit dat derogatie ook bij grasklaver mogelijk is.

Alex De Vlieghe van ILVO belichtte enkele resultaten van de proeven, die ook nog op 2 andere plaatsen aanliggen. Dankzij de stikstofbindende werking van de klaver kan men jaarlijks ongeveer 150 eenheden stikstofbemesting uitsparen, wat ruwweg overeenkomt met 150 euro/ha. In het begin werd mengmest gebruikt: 90 eenheden werkzame N op de eerste snede en 40 tot 50 op de tweede. Nadien moet de klaver het overnemen. Uit de proeven blijkt dat de grasklaver een hogere opbrengst levert met minder N. De sneden bevatten 4 tot 5% meer ruw eiwit. Gemiddeld werd over alle proeven 800 kg/ha ruw eiwit meer geogst dan bij gras alleen. Uiteraard moet daarvoor de klaver aanwezig blijven. In de proef werd 7 kg rode en 3 kg witte klaver ingezaaid.

De rode klaver moet instaan voor de productie gedurende de eerste jaren. De witte klaver heeft meer tijd nodig om zich te vestigen, maar neemt nadien de fakkel van de rode klaver over. Uit de analyses blijkt dat het percentage rode klaver geleidelijk daalde van 27% in 2014 over 24% in 2015 tot 16% bij de eerste snede dit jaar (voorlopig cijfer). De witte klaver evolueerde omgekeerd: van 3 over 5 naar voorlopig 7%. De Vliegheer benadrukte nog dat het wel belangrijk is om het klaverblad mee ingekuild te krijgen. Bij te veel manipulatie kan dit verpulveren.

Wintergraan

We konden de proeven met wintergerst niet bezoeken omdat die door de zware buien van enkele dagen voordien gelegerd was. Gelukkig stond de wintertarwe wel nog recht. Daniël Wittouck van het LCG verzorgde de toelichting. Er liggen dit jaar 22 rassen in de rassenproef van het LCG, die aanligt op 9 locaties. De nieuwkomers zijn Collector en KWS Sacramento van Clovis Matton, KWS Siskin van Aveve, Mosaïc van Phytosystems, Popeye en RGT Mondio van Philip Seeds en ten slotte Graham van SCAM. Zoals steeds werd een deel van de proef onbehandeld gelaten. In Nieuwenhove kwam redelijk veel gele roest voor. Begin juni begon de septoria op te stijgen van onderuit het gewas. Daniël toonde de rassen één voor één en lichtte hun sterke en minder sterke punten toe. Hoe ze uiteindelijk presteerden, krijgen we binnen enkele weken te zien in de resultaten van de rassenproeven.

Maïs

Joos Latré van HoGent toonde ons eerst een pas 3 weken voordien uitgezaaide proef met alternatieve 'granen'. Ons huidige voedselaanbod wordt voor 95% aangeleverd door 10 plantensoorten, waaronder tarwe, rijst en maïs. Andere granen en pseudogranen kunnen waardevolle nutritionele componenten aanleveren of een alternatief zijn bij allergieën, zoals bijvoorbeeld voor gluten. Een grotere diversiteit in onze geteelde gewassen kan ook bijdragen aan meer stabiliteit en veerkracht, onder meer tegenover plagen of extreme weers- en klimaatveranderingen. In het project werken zowel landbouwkundigen als voedingstechnologen mee. We zagen onder andere emmerkoren, boekweit, amarant en tef.

In de maïs werd ingezet op onkruidbestrijding zonder herbiciden met terbuthylazin. Er waren objecten behandeld in vooropkomst (10 mei, 1 dag na het

zaaien), in vooropkomst en late na-opkomst (4-5 bladstadium), in vroege na-opkomst (2-3 bladstadium, 26 mei) en in late na-opkomst. Latré gaf nog mee dat de dosissen bij die laatste reeks behandelingen veel hoger dienden te zijn dan bij een combinatie met een vooropkomst bestrijding.

Demo drifreductie

Ellen Pauwelyn van Inagro verzorgde een demonstratie waarbij de spuitnevel van driftreducerende doppen vergeleken werd met die van gewone spuitdoppen. Het gebruik van drifreducerende spuitdoppen laat toe om bij het toepassen van gewasbeschermingsmiddelen langs een waterloop een kleinere bufferzone aan te

.....

Het Departement Landbouw&Visserij blijft de proefvelden coördineren.

.....

1 Barbara Manderyck van het KBIVB lichtte haar onderzoek met resistente uitstaande melde toe. Op de grafieken rechts bovenaan het paneel is onder meer te zien dat die resistent is tegen meerdere courante bietenherbiciden. 2 Het verschil tussen de 75% driftreducerende doppen vooraan en de normale spuitdoppen achteraan is gemakkelijk te zien. Ellen Pauwelyn van Inagro benadrukte het belang van het respecteren van bufferzones.

houden. Het respecteren van die bufferzones is in ieders belang, omdat daarmee vermeden wordt dat middelen in het oppervlaktewater terecht komen, waardoor hun erkenning onder druk kan komen. Op Fytoweb kan je onder het thema 'Bescherming van het oppervlaktewater' een brochure vinden met daarin een lijst van erkende driftreducerende technieken. Die lijst wordt geregeld geactualiseerd.

Suikerbieten

Barbara Manderyck van het KBIVB benadrukte eveneens het belang van behoed-

zaam omgaan met gewasbeschermingsmiddelen: "Onder meer Goltix, Frontier Elite, Dual Gold en Pyramin zijn belangrijke herbiciden voor de bietenteelt. Er is onderzoek nodig om te bekijken welke driftreducerende doppen we kunnen gebruiken bij bieten." Daartoe heeft het KBIVB in Huldenberg een proef opgezet waarin de effecten van doppen en gebruikt volume water, gespoten met verschillende spuitdruk, worden opgevolgd. Manderyck toonde een exemplaar van de resistente uitstaande melde die recent gevonden werd. In samenwerking met professor De Cauwer van UGent worden meerdere herbicidencombinaties getest. Barbara deed een oproep om gevallen van resistentie te melden ten behoeve van het onderzoek.

André Wauters van het KBIVB lichtte een proef rond de rasgevoeligheid voor bladziekten toe. Hij wist te melden dat er dit jaar ten gevolge van de natte weersomstandigheden veel bacterieaantastingen met pseudomonas voorkomen.

Aardappelen

Wendy Odeurs vertelde dat de Bodemkundige Dienst in een proef de voordelen bekijkt die bladmeststoffen kunnen brengen bij aardappelen. Veerle Deblauer van het PCA bekeek met ons de rassenproef bewaaraardappelen. "Nieuwe rassen zijn Bricata, een Fontane-type, en Explorer, dat thuishoort in het segment van Markies. Opvallend is dat veel van de beproefde rassen thuishoren in het Innovator-segment. De verwerking wil 'knollen met schouder', wat het versnijdingsafval beperkt." ■